

DECIZIE

30 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Nicolae Gordilă,
Judecători – Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurie Diaconu și Ion Guzun,
a judecat în ședință publică recursul în anulare declarat de Procurorul
General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Colegiului penal al
Judecătoriei Districtului Odesa din 16 noiembrie 1924, în cauza penală
privindu-l pe

Mijurin Nichita Procofievi, născut
în anul 1899, originar din s. Lepitiha Mare,
județul Militopoli, domiciliat în or. Tiraspol.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal
lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Colegiului penal al Judecătoriei Districtului Odesa din
16 noiembrie 1924, Mijurin Nichita a fost condamnat în baza art. 66, 98 alin.
(1) Cod penal (redacția an. 1922), la 5 ani privațiune de libertate, cu interdicție
în drepturi pe un termen de 3 ani și confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței inculpatul a fost declarat vinovat și condamnat
pentru faptul că din nedorința de a locui pe teritoriul URSS, urmărind scopul
de a traversa mai ușor frontiera de stat, s-a angajat la serviciu la autoritățile
sovietice, în organele GPU. Aflându-se în serviciul respectiv, în iunie 1923 a
trecut în mod ilegal frontiera de stat pe teritoriul român, unde a comunicat
autorităților române date importante cu caracter de spionaj privind
dislocarea trupelor sovietice. În martie 1924 inculpatul a trecut ilegal pe
teritoriul URSS, însă a fost reținut.

3. La 20 iunie 2014, Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a
declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod
de procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței Colegiului penal al
Judecătoriei Districtului Odesa din 16 noiembrie 1924, privința lui Mijurin
Nichita, în partea condamnării în baza art. 66 Cod Penal cu încetarea
procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare, recurentul a invocat
următoarele:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în timpul anchetării cazului și examinării lui în ședința de judecată nu au fost acumulate probe ce ar confirma vinovăția inculpatului de spionaj, adică de transmitere, sustragere sau colectare a informațiilor care constituie un secret de stat ocrotit în mod special unor state străine, organizații contrarevoluționare, așa cum prevede art. 66 Cod penal;

- inculpatului i s-a încălcat dreptul la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie;

- condamnarea lui Mijurin Nichita pentru spionaj, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Mijurin Nichita, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală stipulează, că *prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.*

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și

reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse presiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși presiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „spionaj”, de aceea condamnarea lui Mijurin Nichita pentru faptul că din nedorința de a locui pe teritoriul URSS, urmărind scopul de a traversa mai ușor frontiera de stat, s-a angajat la serviciu la autoritățile sovietice, în organele GPU. Aflându-se în serviciul respectiv, în iunie 1923 a trecut în mod ilegal frontiera de stat pe teritoriul român, unde a comunicat autorităților române date importante cu caracter de spionaj privind dislocarea trupelor sovietice. În martie 1924 inculpatul a trecut ilegal pe teritoriul URSS, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele constatate și din prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Mijurin Nichita, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,-

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Colegiului penal al Judecătoriei Districtului Odesa din 16 noiembrie 1924, în cauza penală privindu-l pe Mijurin Nichita, în partea condamnării lui în baza art. 66 Cod penal (redacția an. 1922), cu încetarea procesului penal în această parte și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată la 30 septembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun